

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 24 » 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична критика

для студентів спеціальності: 025 Музичне мистецтво
освітньої програми: 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Київ – 2021

Розробник:

Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від "03" лютого 2021 року №3

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСІУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)

_____.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Наталія СВИРИДЕНКО

Робочу програму перевірено

_____.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
протокол № ____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____Олексій ЖИЛЬЦОВ

«___» _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична критика

для студентів спеціальності: 025 Музичне мистецтво
освітньої програми: 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)
освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Київ – 2021

Розробник:

Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Викладач: Ольга ЛІГУС, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від "03" лютого 2021 року №3

Завідувач кафедри _____ Ольга ОЛЕКСЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.03. Інструментальне виконавство (фортепіано)

___.2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Наталія СВИРИДЕНКО

Робочу програму перевірено

___.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»___ 20__ р.,
протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»___ 20__ р.,
протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»___ 20__ р.,
протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»___ 20__ р.,
протокол № _____

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	6
2. Мета і завдання навчальної дисципліни	6
3. Результати навчання за дисципліною	7
6. Контроль навчальних досягнень.....	13
7. Навчально-методична карта дисципліни	16
8. Рекомендовані джерела	17
9. Додаткові ресурси	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Музична критика»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>2/60</i>	
<i>Курс</i>	<i>3</i>	<i>-</i>
<i>Семестр</i>	<i>6</i>	<i>-</i>
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>2</i>	
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>60</i>	<i>-</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає в організації процесу пізнання й осмислення музичної критики як невід'ємної частини музичного життя і суспільно-культурного процесу загалом; у підготовці майбутніх виконавців-практиків та виконавців-викладачів до самостійної діяльності у сфері музичної критики.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів уявлення про музичну критику як соціально-значущу галузь їх професійної та творчої самореалізації;
- прищепити їм інтерес до аналізу подій у музично-історичному процесі минулого та сучасності;
- стимулювати активну позицію виконавця як потенційного експерта в музично-критичній діяльності;
- ознайомити із жанрами, методами і завданнями музичної критики та музичної журналістики;
- виховати розуміння функцій музичного критика;
- розвинути у студентів первинні музично-критичні навички;
- ознайомлення студентів з ринком музичних ЗМІ (друкованих та інтернет-видань), принципами їхнього функціонування та кращими зразками музично-критичної думки;
- залучити студентів до участі в сучасному музичному процесі.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- завдання та функції музичної критики та музичної журналістики;
- жанрову систему музичної критики;
- об'єкти музично-критичної діяльності;
- основні вимоги створення різних жанрових зразків музичної критики;
- методичку роботи над критичним опусом;
- принципи роботи ЗМІ
- специфіку взаємодії музичного критика із ЗМІ;
- історію розвитку музичної критики.

Студент повинен вміти:

- добре орієнтуватися в сучасному суспільно-політичному, соціокультурному, художньо-мистецькому просторі;
- визначати пріоритетні явища, події і факти сучасного музичного процесу;
- визначати жанрові особливості літературних статей в ЗМІ;
- грамотно аналізувати об'єкти музично-критичної діяльності у різних контекстах (часових, суспільних, соціокультурних, художніх, особистісних);
- практично володіти технічними та художніми навичками створення різножанрових зразків музично-критичної діяльності.

У процесі вивчення курсу студент формує такі програмні компетентності:

Загальні компетентності:

Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність здійснювати свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження, національної та культурної приналежності

Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до міжособистісного спілкування та взаємодії, до емоційної стабільності, толерантності, уміння працювати в команді

Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання конкретних завдань; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у соціальній та професійній діяльності

Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; володіння основами науково-дослідної діяльності відповідно до фахового спрямування; обізнаність в специфіці проектної діяльності, готовність до її реалізації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до нестандартного розв'язання типових завдань

Самоосвітня: здатність навчатися та самонавчатися; здатність до самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до професійного лідерства та успіху

Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і

вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском

Фахові компетентності:

Організаційна: вміння організувати діяльність у професійній сфері; здатність планувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу

Мистецтвознавча: здатність розуміти базові закономірності музичного мистецтва, його художньо-естетичну природу та діалогічний зв'язок з іншими видами мистецтв; усвідомлювати логіку художньо-історичного розвитку музичного мистецтва

Музично-теоретична: здатність послуговуватися знанням з теорії та історії музики в процесі інтерпретування, виконання музичних творів та викладання музичного інструмента; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань в галузі музичного мистецтва; вміння оперувати спеціальною термінологією у професійній діяльності.

Інструментально-виконавська: здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в ансамблі, оркестрі

Концертно-сценічна: здатність до культурно-освітньої та просвітницької діяльності в умовах концертно-сценічного виступу; сформованість сценічної культури, навичок акторської майстерності, вербальної і невербальної комунікації з глядачем у процесі концертного виступу; здатність до психоемоційного саморегулювання та навіювання у процесі сценічного виступу

Педагогічна: здатність демонструвати розуміння цілей, завдань педагогічного процесу та основних принципів музичної педагогіки; застосовувати професійно-профільовані знання у педагогічній діяльності

Програмні результати навчання:

Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; готовність працювати в колективі; володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування другою (іноземною) мовою

Здатність до творчого та професійного спілкування із застосуванням фахової термінології; володіння категоріально-термінологічним апаратом музичного мистецтва

Готовність до свідомої виконавської та педагогічної діяльності, до планування й організації виконавського та педагогічного процесу, концертних програм і культурно-мистецьких проєктів.

Здатність грамотно прочитувати нотний текст, передавати музичний матеріал та ідеї, відповідно до стилевих особливостей твору

Здатність до художньої інтерпретації музичних творів, вміння визначати переконливі шляхи втілення музичних образів відповідними виражальними засобами у процесі виконання

Демонстрація артистизму, виконавської культури та технічної майстерності на належному фаховому рівні у концертно-сценічній діяльності; здатність віднаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем

Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.

Володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування

музики, вміння здійснювати нескладний переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору)

Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару

Володіти розумінням, практичними навичками та методикою роботи з оркестром (хором) у педагогічній діяльності, базовими знаннями організаційної та творчої роботи з музичним колективом

Здатність навчати в педагогічній діяльності; застосовувати теоретичні знання в процесі педагогічної діяльності, використовувати і аргументувати методи та прийоми викладання гри на інструменті

Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення.

Вивчення курсу Музична критика передбачає тісний зв'язок із такими дисциплінами як Історія музики, Історія виконавства тощо.

Викладання курсу Музична критика здійснюється переважно у дистанційному режимі з використанням ЕНК, розміщеного на платформі Moodle. Лекційні та практичні заняття можуть проходити в режимі відео-конференцій, модульний контроль та контроль самостійної роботи – в аудиторіях, обладнаних ПК.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Усього	Види занять та розподіл годин		
			Аудит.		Самостійна робота
			Лекції	Практичні заняття	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні засади музичної критики					
1.1.	Критика як вид культурно-мистецької діяльності	4	2	2	2
1.2.	Функції та завдання музичної критики	16	4	2	8
1.3.	Професійні вимоги до музичного критика	8	2	2	4
Модульний контроль		2			
Разом		30	8	6	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Історичні аспекти розвитку музичної критики					
2.1.	З історії становлення музичної критики	8	2	2	4
2.2.	Зарубіжна музична критика в особах	12	2	4	6
2.3.	Етапи розвитку української музичної критики	8	2	2	4
Модульний контроль		2			
Разом		30	6	8	14
Всього за семестр		60	14	14	28

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні засади музичної критики

Тема 1.1. Критика як вид культурно-мистецької діяльності

Предмет і завдання курсу «Музична критика». Критика як феномен культури. Походження терміну «критика». Видатні мислителі та діячі мистецтва про статус критики. Специфічні риси критики: оперативність та публіцистичність. Музична критика – регулятор функціонування музичної культури суспільства. Музичний процес як предмет музичної критики. Спрямованість критики на події поточного життя, їх репрезентація, аналіз, оцінка. Подвійна сутність критики: її «об’єктивна суб’єктивність» та «право на помилку» як родові ознаки критики.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 4, 5, 14, 20, 22, 28.

Тема 1.2. Функції та завдання музичної критики

Музична критика як феномен прикладного музикознавства. Спільні та відмінні риси музичної критики, науки про музичне мистецтво та музичної журналістики. Поліфункціональність музичної критики. Первинні та вторинні функції музично-критичних жанрів. Роль аналітично-інтерпретаційних рефлексій критика. Критика у ролі посередника між автором, виконавцем та аудиторією. Зворотній зв'язок як фактор регулятивної функції. Функції критики щодо різних адресатів. Критика як літопис музичного життя.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 1, 4, 8, 13, 24, 26, 27, 31.

Тема 1.3. Професійні вимоги до музичного критика

Постать музичного критика як експерта, координатора, регулятора, просвітника, безпосереднього учасника та ідеолога сучасного музично-культурного процесу. Вимоги до критика: професійна музична підготовка, широкий гуманітарний фронт знань, орієнтація у політичному процесі та соціально-економічних умовах мистецького життя. Видатні митці та критики про «Кодекс честі» критика: почуття відповідальності, об’єктивність, незалежна думка, принциповість позиції, безкомпромісність, мужність та сміливість.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 3, 5, 6, 14, 15, 18, 29, 32.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Історичні аспекти розвитку музичної критики

Тема 2.1. З історії становлення музичної критики

Етапи еволюції музичної критики (інформаційний, літературний, професійний). Поява періодичної преси, її функції, роль, суспільна цінність. Панорамний огляд становлення музичної критики в різних країнах Європи (Франція, Німеччина, Австрія, Чехія, Польща, Норвегія, Росія). Формування жанрової номенклатури музичної критики. Роль особистості критика в музично-історичному процесі минулого. Класифікація музичних критиків: композитори-критики, музикознавці-критики, виконавці-критики, письменники-критики.

Література основна: 1, 3, 7.

Додаткова: 8, 16, 20, 22, 27, 31, 33.

Тема 2.2. Зарубіжна музична критика в особах

Характеристика культурно-мистецького життя XIX ст., огляд композиторської та виконавської творчості. Актуалізація ролі особистості в суспільно-культурних процесах епохи. Творчі постаті Р. Шумана, Г. Берліоза, Ф. Ліста, Р. Вагнера в музично-історичному процесі XIX ст. Характеристика музично-критичних опусів цих митців (проблематика, критичний стиль, літературні особливості статей). Музична критика молодих національних шкіл: Польщі, Норвегії, Росії. Огляд музично-критичної діяльності російських критиків XIX – першої половини XX ст.: В. Стасова, В. Серова, Ц. Кюї, В. Каратигіна, В. Сабанєєва, І. Соллертинського. Видатні письменники-критики: огляд музично-критичної творчості Р. Роллана та Б. Шоу.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 1, 5, 7, 17, 23, 27, 28, 33.

Тема 2.3. Етапи розвитку української музичної критики

Українське музичне мистецтво у добу національно-культурного відродження. Музично-критична діяльність П. Сокальського та В. Пухальського, (проблематика, критичний стиль, літературні особливості статей). Роль галицьких митців першої третини XX ст. у розвитку української критичної думки. Музично-критична діяльність С. Людкевича, В. Барвінського та Б. Кудрика. Стан розвитку музичної критики Правобережної України першої половини XX ст. Феномен особистості М. Грінченка, огляд його критичних праць. Українська музична критика кінця XX – початку XXI ст.: проблематика, жанрова система, види і форми критичної діяльності, творчі портрети сучасних критиків.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 4–6, 11, 14, 17, 19, 27, 29, 32.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Музична критика» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного та підсумкового оцінювань здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, відвідування і роботу на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на лекційних, практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 6

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	4	4	3	3
Відвідування практичних занять	1	3	3	4	4
Робота на практичних заняттях	10	3	30	4	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Разом			77		87
Максимальна кількість балів: 164					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Тема	Зміст завдань
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні засади музичної критики		
1.1.	Критика як вид культурно-мистецької діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити порівняльну таблицю ознак музичної критики та музичної журналістики. 4. Виписати значущі дати та події музично-історичного календаря поточного місяця.
1.2.	Функції та завдання музичної критики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Створити порівняльну таблицю ознак музичної науки та музичної критики. 4. Придумати форми 2–3 тематичних заходів, присвячених значущим датам музично-історичного календаря поточного місяця.
1.3.	Професійні вимоги до музичного критика	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Аналізувати пропоновані публікації з погляду професійних якостей їхніх авторів. 4. Знайти серед пропонованих публікацій приклад замовлення.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Історичні аспекти розвитку музичної критики		
2.1.	З історії становлення музичної критики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Законспектувати основні віхи життя і творчості пропонованих представників критичної думки минулого. 5. Створити таблицю імен діячів культури, які займалися музичною критикою (письменники, композитори, виконавці, музикознавці).
2.2.	Зарубіжна музична критика в особах	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Законспектувати основні віхи життя і творчості пропонованих представників зарубіжної музичної критики. 4. Ознайомитися з пропонованими статтями видатних зарубіжних музичних критиків та проаналізувати їх за пропонованою схемою.
2.3.	Етапи розвитку української музичної критики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати пропоновану літературу, розділи ЕНК. 2. Виписати визначення основних понять, термінів. 3. Законспектувати основні віхи життя і творчості пропонованих представників вітчизняної музичної критики. 4. Ознайомитися з пропонованими статтями українських музичних критиків та проаналізувати їх за пропонованою схемою.

Кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдань;
- якість виконання завдань.

Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи: 5.

Критерії оцінювання самостійної роботи	Кількість балів
Студент виконав завдання у повному обсязі без помилок або з 1-2 незначними неточностями. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	5
Студент виконав завдання у повному обсязі або 80 – 90 % обсягу; припустився кількох несуттєвих помилок у виконаних завданнях. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	4
Студент виконав завдання в обсязі 60 – 70 %, припустившись чималої кількості неточностей або кількома суттєвими помилками. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	3
Студент виконав 40 – 50 % обсягу завдання зі значною кількістю серйозних помилок. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	0-2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Форма проведення: виконання тестових завдань, розміщених на платформі moodle.

Максимальна кількість балів: 25.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом – 60 год.: лекції – 14 год., практичні – 14 год., МКР – 4 год., самостійна робота – 28 год.

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Теоретичні засади музичної критики			Історичні аспекти розвитку музичної критики		
Кількість балів за модуль	77 балів			87 балів		
	1.1.	1.2.	1.3.	2.1.	2.2.	2.3.
Теми лекцій	Критика як вид культурно-мистецької діяльності	Функції та завдання музичної критики	Професійні вимоги до музичного критика	З історії становлення музичної критики	Зарубіжна музична критика в особах	Етапи розвитку української музичної критики
Лекції (7 балів)	1	2	1	1	1	1
Практичні заняття (77 балів)	1+10	1+10	1+10	1+10	(1+10)*2	1+10
Самостійна робота (30 балів)	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю (50 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Загальна кількість балів	164					

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Зінкевич О., Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика: Навчальний посібник. Чернівці. Книги – XXI, 2007. 424 с.
2. Зінкевич Е. Память об исчезающем времени. Страницы музыкальной летописи. Киев, 2005.
3. Курьшева Т. А. Музыкальная журналистика и музыкальная критика : учеб. пособие для студентов вузов. Москва : Издательство Владос-Пресс, 2007. 295 с.
4. Мельник Л. О. Актуальні проблеми музичної журналістики в Україні // Музичне мистецтво і культура. Вип. 14. Видавництво: ВПП Друкарський двір, 2011. С. 65–72.
5. Мельник Л. О. Інтерпретаційні парадигми музичної журналістики // Проблеми музичної інтерпретації : наук. вісн. НМАУ ім. П. І. Чайковського. Київ, 2011. Вип. 95. С. 35–43.
6. Сохор А. О методологии музыкальной критики // Современные вопросы музыкознания. Москва, 1976.
7. Чекан Ю. І. Музична критика в інтернеті // Українське мистецтвознавство матеріали, дослідження, рецензії: зб. наук. праць. НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2011. Вип. 11. С. 238–244.
8. Чекан Ю. І. Музична критика в сучасному комунікативному середовищі: зміна формату // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. праць. Вип. 20. Київ : Міленіум, 2011. С. 18–24.

Додаткова:

1. Алексеев А. Д. Проблема стильного исполнения // О музыкальном исполнительстве. Москва, 1954. С. 159–170.
2. Алексеев А. Д. Творчество музыканта-исполнителя: на материале интерпретаций выдающихся пианистов прошлого и настоящего Москва : Музыка, 1991. 104 с.
3. Андрухович Ю. Тут похований Фантомас. Брустурів : Дискурсус, 2015. 232 с.
4. Асафьев Б. В. Критические статьи, очерки, рецензии. Москва, 1967. 300 с.
5. Берлиоз Г. Избранные статьи. Москва, 1956. 408 с.
6. Вагнер Р. Избранные работы. Москва: Музыка, 1978. 696 с.
7. Гаккель Л. Е. Исполнителю, педагогу, слушателю: статьи и рецензии. Ленинград, 1988.
8. Генина Л. Музыка и критика: контакты – контрасты. Москва : Сов. композитор, 1978. 264 с.
9. Гордійчук М. Музика і час. Київ, 1984. 326 с.
10. Гордійчук М. На музичних дорогах. Статті та рецензії. Київ, 1973.
11. Григ Э. Избранные статьи и письма. Москва, 1966. 450 с.
12. Гусарчук Т. В. Володимир Пухальський: феномен творчої особистості // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2013. № 4. С. 60–77.
13. Дебюсси К. Избранные статьи, рецензии, беседы. Москва, Ленинград, 1964. 287 с.
14. Зінкевич Е. «Концерт и парк на крутояре...» Киев музыкальный XIX – нач. XX ст. Київ: Дух і літера, 2003. 316 с.

15. Зинькевич Е. Память об исчезающем времени. Київ : Нора-друк, 2005. 242 с.
16. Зирін О. Хто вбив музичну журналістику? Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/uk/article/media/hto-vbiv-muzichnu-zhurnalistiku>
17. Каратыгин В. Г. Избранные статьи. Москва, Л., 1965.
18. Кремер Г. Осколки детства. Москва, 1995.
19. Кюи Ц. Избранные статьи. Ленинград, 1952.
20. Міжнародний конкурс молодих піаністів пам'яті Володимира Горовиця. 1995 – 2005. Київ, 2005.
21. Москалець О. Музична критика: гримаси жанру. Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/CULTURE/muzichna_kritika_grimasi_zhanru.html
22. Міжнародний музичний фестиваль Київ-Музик-Фест. 1990 – 1999. Київ, 1999.
23. Лист Ф. Избранные статьи. Москва, 1959.
24. Людкевич С. Дослідження. Статті. Рецензії. Виступи. Том II. [Упоряд. З. Штундер]. Львів, 2000. 816 с.
25. Онеггер А. О музыкальном искусстве. Ленинград, 1979.
26. Сокальський П. Вибрані статті та рецензії. Київ, 1977. 173 с.
27. Соллертинский И. Критические статьи. Ленинград, 1963.
28. Статьи и рецензии композиторов Франции: конец XIX – начало XX века. Москва, 1972.
29. Роллан Р. Музыкально-историческое наследие. Вып. 4. Москва, 1989. 258 с.
30. Стасов В. Статьи о музыке. В 5 вып. Москва, 1975.
31. Чередниченко Т. Ценностный подход к искусству и музыкальная критика // Эстетические очерки. Вып. 5. Москва, 1979.
32. Шоу Б. О музыке. Москва : «Аграф», 2000. 304 с.
33. Шуман Р. Избранные статьи о музыке. Москва, 1956.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Електронний навчальний курс «Історія мистецтв: Музика в хореографії»:
Режим доступу <http://elearning.kubg.edu.ua/course>

<https://krytyka.com/ua>

<https://moderato.in.ua/>

<https://day.kyiv.ua/uk/culture>

<https://www.radiosvoboda.org>

<http://m-r.co.ua/mr/mr.nsf/Index>

<https://dt.ua/CULTURE>

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні засади музичної критики

Тема 1.1. Критика як вид культурно-мистецької діяльності

Практичне заняття № 1 (2 год.)

1. Проаналізувати пропоновані тексти та ідентифікувати їх за приналежністю до науки / журналістики / критики.
2. Створити план-сценарій публічного тематичного заходу на підставі об'єднання 2-3 дат музично-історичного календаря поточного місяця.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 4, 5, 14, 20, 22, 28.

Тема 1.2. Функції та завдання музичної критики

Практичне заняття № 2 (2 год.)

1. Визначити якій із категорій читачів адресовані пропоновані музично-критичні опуси.
2. Ознайомитися з пропонованими зразками медіа-продуктів та охарактеризувати кожен із них з погляду взаємодії функцій музичної критики.

Література основна: 1, 3, 7, 8.

Додаткова: 1, 4, 8, 13, 24, 26, 27, 31.

Тема 1.3. Професійні вимоги до музичного критика

Практичне заняття № 3 (2 год.)

1. Знайти приклад замовного матеріалу серед пропонованих музично-критичних творів.
2. Змодельовати образ музичного критика на підставі уявлень про «кодекс честі» критика.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 3, 5, 6, 14, 15, 18, 29, 32.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Історичні аспекти розвитку музичної критики

Тема 2.1. З історії становлення музичної критики

Практичне заняття № 4 (2 год.)

1. Законспектувати основні відомості життя і творчості Б. Марчелло, Й. Маттезона, Е. Т. Гофмана.
2. Визначити характерні особливості критичного стилю Б. Марчелло у його трактаті “Il teatro alla moda”.

Література основна: 1, 3, 7.

Додаткова: 8, 16, 20, 22, 27, 31, 33.

Тема 2.2. Зарубіжна музична критика в особах

Практичне заняття № 5 (2 год.)

1. Охарактеризувати музично-критичну діяльність Р. Шумана, Г. Берліоза та Ф. Ліста за пропонованою схемою.
2. Виписати відмінні погляди на розвиток музичного театру Р. Вагнера та О. Серова, ознайомившись із пропонованими статтями цих критиків.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 1, 5, 7, 17, 23, 27, 28, 33.

Практичне заняття № 6 (2 год.)

1. Законспектувати основні віхи біографії і творчості Р. Роллана та Б. Шоу.
2. Визначити кому із зарубіжних критиків минулого найбільш відповідає «портрет музичного критика», даний Ц. Кюї, та аргументувати свою думку.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 1, 5, 7, 17, 23, 27, 28, 33.

Тема 2.3. Етапи розвитку української музичної критики

Практичне заняття № 7 (2 год.)

1. Законспектувати основні віхи біографії і творчості П. Сокальського, Б. Кудрика та М. Грінченка.
2. Ознайомитися з музично-критичним доробком С. Людкевича і виписати коло проблем, яким цей митець приділив найбільше уваги.

Література основна: 1–3.

Додаткова: 4–6, 11, 14, 17, 19, 27, 29, 32.

Критерії оцінювання завдань на практичних заняттях

Критерії оцінювання роботи	Кількість балів
Студент виконав завдання у повному обсязі без помилок або з 1-2 незначними неточностями. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	9-10
Студент виконав завдання у повному обсязі або 80 – 90 % обсягу; припустився кількох несуттєвих помилок у виконаних завданнях. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	7-8
Студент виконав завдання в обсязі 60 – 70 %, припустившись чималою кількістю неточностей або кількома суттєвими помилками. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	5-6
Студент виконав 40 – 50 % обсягу завдання зі значною кількістю серйозних помилок. При виконанні завдань дотримується принципів та вимог академічної доброчесності.	0-4